

KENNISBANK 2012

'RUIMTEBELEVING MET DE SEIZOENEN'

Martin Liebrechts, 18 juli 2012

In het verleden heb ik voor mezelf het begrip zomer- en winterwonen geïntroduceerd. Het was een hulpmiddel om bij het ontwerp aan de bewoners duidelijk te maken dat je een woning in de zomer anders gebruikt dan in de winter. In de winter zoek je naar knusheid, maar in de zomer zet je het liefst alles open. Het zijn bijvoorbeeld de tuindeuren die goed weergegeven dat je ze per seizoen anders benut. In de winter bieden ze uitzicht en in de zomer verbinden ze optimaal de ruimten. De woonkamer gaat over in de keuken en omgekeerd.

Zonder hier een nieuw geloof of theorie te verkondigen, probeer ik wel meer aandacht te krijgen voor het dagritme en de jaargetijden als we bezig zijn met het ontwerpen van woningen en gebouwen. Juist als het gaat om de aanpassing van de bestaande woningen en gebouwen, verdient dit aspect extra studie. De tientallen jaren gebruikservaring en de gegroeide context, waarin de woning en de ruimte zich bevindt, geven in de praktijk voldoende aanleiding om de mogelijkheden volledig te benutten. We zullen iets meer oog moeten krijgen voor de mogelijke ruimtebeleving in de tijd. Op vakantie loop je de ene na de andere kerk binnen om hier iets van te proeven. En als we 's morgens de zon in het appartement binnen voelen en zien komen, kan de dag niet meer kapot. Maar ruimtebeleving zijn we in de loop der tijd een beetje vergeten. Bijvoorbeeld, een kamer kende veelal alleen een lengte en een breedte. Zonder de hoogte leverde het tweedimensionale ruimten op. Nu wordt er weer schoorvoetend gepleit voor meer hoogte in de vertrekken van een woning. Er komt nog een tijd dat we eindelijk begrijpen dat lengte, breedte en hoogte nauw met elkaar verbonden zijn en samen de ruimtelijke kwaliteit mede bepalen. En dat seizoenen op verschillende wijzen het gebruik van de woning beïnvloeden. Misschien krijgen we met de invulling van deze gedachte toch een goede nazomer.

